1299 ՄՈՒՀԱՐՐԷՄ 1   ԱԼԱԹՈՒՐԳԱ   ՆԻԿԻՐՄԻ ՍԷՔԻԶԻՆՃԻ ՍԷՆԷ — ՆՈՒՄԷՐՕ 2225 — ՆՈՅԷՄԲԷՐ 1 ԲԱԶԱՐ ԻՐԹԷՍԻ 1882   ԱԼԱՖՐԱՆԳԱ 13 ՆՈՅԷՄԲԷՐ 1882

ՄԷՃՄՈՒԱՑԸ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ
ՎԷ ՄԷՎԱՏՏԸ ՍԱՅԻՐԷՅԷ ՄԻՒԹԱԱԼԻԳ ՂԱԶԷԹԱ

30 Բարա   30 Բարա

Իչպու Մէճմուայը Հավատիս բազար վէ խօրթա կիւնլէրինտէն մաատա հէր կիւն Թապ ու Նէշր օլունմագտա տըր:
Սէնէլիյի բէչին օլարագ 200 ղրշ:
Ալթը այլըղը 100 »
Թաշրալար իչին բօսթա իւճրէթի 43 ղրշ. զամմ օլունուր:
Մէքթուպ վէ սայիրէ, 8. Թօլախան խանինէ կէօնտէրիլիր:

Իլանաթըն 1 սըրասը պիր տէֆաալըգ իչին 3 ղրշ.
Իքինճի տէֆա իչին 2 »
Իւչէր տէֆա իչին 1 »
Իլք սաՀիֆէսինտէ գօնուլան իլանաթ միւսթէսնա օլուպ, պէհէր սաթըրը 10 ղրշ. տըր:
Թաշրալարտան կէլէն մէքթուպ վէ իլանաթըն բօսթա մասարիֆի, կէօնտէրէն վէրէճէք տիր:

ԱՍԻԹԱՆԷ 1 ՆՈՅԷՄԲԷՐ

ԻՃՄԱԼԸ ՄԻՒՆՏԷՐԻՃԱԹ

Տախիլիյէ: — Թէլէկրաֆիյէ: — Ազգային: — Տ. Քեաթիպեանըն ճէնազէսի միւնասիպէթիյլէ միւթալաա: — Միւթէնէվվիյէ: — Պանգ Իմբէրիալ Օթթօմանըն իլանը: — Ճէնապը ապճ:

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Շէհրիմիզճէ մէվճուտիյէթի հէր վէճհ իլէ էլզէմ օլուպ, կէչէնլէրտէ սըհհէթճէ նամիզաճլըղը հասէպիյլէ, լի էճլիւլ Թէտավի Եվրօբաեա կիթտիկինի մաթէէսսիւֆ ճազմըշ օլտուղումուզ Պանգըն Օսմանի իքինճի միւտիւրի Մ. Տըվօ ճէնապլէրի, պու քէրրէ քէսպի իֆագաթ իտէրէք, ճիւմաա իրթէսի կիւնիւ կէլէն Մարսիլիա բօսթա վաբօրույլա Տէրսաատէթէ վասըլ օլտուղունու, մամէմնունիյէթ պէեան իյլէրիզ:

Միւմաիլէյհ՝ մէմլէքէթիմիզ ահալը տիրաճէթ վէ էրպապը մալիյէսինտէն, վէ համիյէթ մէնտանընտան օլմաղլէ, իխաստէ սըհհէթլէ չէհրիմիզէ ավտէթ վէ մուվասըլէթի հագգընտա ճն չայյանը մէմնունիյէթ վէ թէպրիք տիր:

—Մահքէմէի թէմիզ էրքեանընտան օլուպ, մէմուրիյէթլէ Հիճազա ազիմէթ իթմիշ օլան Լէպիպ էֆէնտի իքմալը մէմուրիյէթլէ չէրիֆի սապըգ Ապտէլ Մութթալըպ էֆէնտի իլէ պիրլիքտէ օլարագ Տէրսաատէթէ միւթէվէճճիհէն Մէքքէտէն հարէքէթ իթմիշլէր տիր:

—Մէքքէտէ գօլէրա խասթալըղը ղաիպէթլէ ազալըպ, կիւնտէ 4-5 տէֆէճէճէ ինմիշ տիր:

—Րուսիա վէ Րումանիա թարաֆլարընտան օլարագ Գարատէնիզ սէվահիլինտէն չու սըրատա խինէ պիր Թագըմ մուհաճիրլէր վիրուտ իթմէքտէ տիրլէր:

—Սօֆիատա Րուսիա տէվլէթինին ժէնէրալ գօնսօլօսու՝ վէբօլիթիգա մէմուրու սապըգ Մ. Հիթրօվօ, պու քէրրէ Ջէթինէ մուգիմ էլչիլիկինէ թայինին օլունմուշ տուր: Միւմաիլէյհ պունտան աղտէմ Տէրսաատէթ վէ Սէլանիք Րուսիա ժէնէրալ գօնսօլօսլուգլարընտա պուլունմուշ տուր:

—Բէնչչէնպիհ կիւնիւ Պապը Ալիտէ խարիճիյէ միւսթէշարը տայիրէսինտէ քեաֆֆէյի պիւյիւք սէֆարէթ վէ օրթա էլչիլիքլէր պաշ թէրճիմանլարը թէճէմմիւ իտէրէք, բաթէնթա գանունու ուզէրինէ միւզաքէրէ իթմիշլէր իսէ տէ, ղանն օլունտուղունա կէօրէ, օլ պապտէ հէնուզ հիչ պիր գարար վիրիլմէմիշ տիր:

—Ալըման խապէրլէրէ կէօրէ, Շէրման նամ Ինկլիզ վաբօրու, Թէնէտօս ճախուտ ճիվար ատալարտան պիրի բիչկեահընտա գարաեա օթուրտուղունտան, Ջանագ գալէտէն իմտատ կէօնտէրիլմիշ, վէ հիչ պիր զարար վէ զիեան օլմաեարագ, վաբօրը մէզքիւրուն սուեա չըգարըլաճաղը մէմուլ պուլունմուշ տուր: Շէրման՝ Գարատէնիզին պիր լիմանընա քէօմիւր կէօթիւրմէքտէ իմիշ:

—Խըթէրն ղազէթասը չէյխ Իւպէյտուլլահըն Մուսուլա ազիմէթինէ տայիր չու խօլասա պահս իտիյօր:

«Միւմաիլէյհին ազիմէթի իւզէրինէ հէյէճանը էհալի թէսկին օլմամըշըլընտան, հէյէճանը մէզքիւրու թէսկին իչին հէնուզ թէտապիրի ասքէրիյէ պէհէմեալ լիւզում վար տըր: Շէյխ Իւպէյտուլլահ՝ իրան հուտուտունու օլ պիր թարաֆընտա պուլունան Շիւլթ քիւրտլէրի ալէյհինտէ քիւրտ գավիմլէրընի չէլպ օլուպ, միւմաիլէյհին՝ պիր մահալլի պայիտէ չէքիլմէսի պիր տէրէճէճէ գաթը թէզըլլիւլ աստ օլունաճաղընտան, Սիւննի Քիւրտլէրինին պունտան տօլայը տիւրկիւ օլաճաղլարը տէրքեար տըր: Վագըա չէյխին մահէլլի մէզքիւրէ չէքիլմէսի պու մանէաստա օլմաեըպ, խալընըզ Պապը Ալիյի բօլիթիգաճա պիր ղալէտէն գուրթարմագ մագսատիյլէ իսէ տէ, պունունլա պէրապէր հէյէճանը մէզքիւր՝ թէքմիլ հուտուտ պօեունատա բէք զիեատէ հարէքէթի մէչհուտ օլտուղու մէրվի պուլունան պիր էհէմմիյէթ տէվլէթ թարաֆընտան թահրիք օլունտուղճա, թէսկին օլամաեաճագ տըր:»

—Իսլահաթը Թիւճճարիյէ վէ նաֆիա գօմիսիօնու, նաֆիա նազըրը Հասան Ֆէհմի բաշա հազրէթլէրինին թահթը րիասէթինտէ օլտուղու հալտէ, վագըյիֆի մէմուրէսինի հիւսնի իֆաեէ չալըշմագտա օլուպ, սօն իճթիմալէրինտէն պիրինտէ Թիւճճարէթ օտասը բէ յէնի տախի տավէթ օլունմուշ, վէ ալընան մալումաթա կէօրէ, մէզքիւր իճթիմատէ, Թիճարէթթին թէվսի վէ թէրագգըսը իչին թէտապիր իթթիխազը, վէ Թիճարէթին կէրիլէմէսի էսպապընը թէտգիգի հագգընտա միւզաքէրաթ իճրա իտիլմիշ տիր: Պու խուսուստա պիլ միւզաքէրէ, պիր բաբօրթօ խարմագ իւզրէ, Թիճարէթ օտասը ազասը ճումլէ իրթէսի կիւնիւ ֆէվգէլատէ պիր մէճլիս ագտ էյլէմիշ տիր:

—Վօլօտա Թապ օլունան Թէսալի նամ ղազէթանըն պէեանընա կէօրէ, միւսլիման չիֆթճիլէր հալէա արազիլէրինի սաթըպ սավարագ, մէմալիքի Օսմանիյէյէ հիճրէթ իտիյօրլար: Թէքմիլ քէօյլէր, մահէլլի խըրիսթիան քէօյլիւլէրի թարաֆընտան սաթըն ալընմըշ օլուպ, պու սուրէթլէ արազիի մէզքիւրէնին սահապէթ վէ միւթէսարրըֆլըղը հազընէտա բէք չօգ զէմանտան պէրու խըրիսթիան վէ իսլամլար պէյնինտէ օլան միւնազաալար տախի խիթամ պուլմուշ տուր: Մէզքիւր ղազէթա, Տէրսաատէթ պանքէրլէրինտէն Մ. Ժօրժ Զարիֆինին Սօֆատէս նամ վաըի արազիսինի մահէլլի քէօյլիւլէրինէ 25,000 լիրա պէտէլ իլէ թէրք իթմիշ օլտուղու հավատիսինի տախի թէէյյիտ իտիյօր: Մէպլաղը մէզքիւրուն 4 պին լիրասը, իւչ մահ զարֆընտա էօտէնիլիպ, պագիսի իսէ, իրիզտէ 6 թայիգ իլէ 10 սէնէ զարֆըն տաթագսիթ պէ Թագսիթ էօտէնիլէճէք իմիշ:

—Մէքքէտէ հիւքիւմիւ խիւրա իտէն գօլէրա իլէթինին սիրաեէթինի մէնն իթմէք իւզրէ, Թէժաապիրի սըհհիյէ իթթիխազը զըմնընտա պուրասա Շէհիր էմանէթի թարաֆընտան տէվայիրի պէլէտիյէ էվամիրի լազըմէ իթա օլունտուղու կիպի, Տախիլիյէ Նէզարէթի ճանիպինտէն տախի օլ պապտէ վիլայեաթա պու քէրրէ պիր գըթա թահրիրաթը ումումիյէ իրսալ գըլընմըշ տըր:

—Դահիրէտէն Թայմս ղազէթասընա խապէր վէրիլտիկինէ կէօրէ, Մ. տը Լէսէբս Արապինին տավասընտա քէնտի չահատէթինի բօսթա իլէ կէօնտէրմիշ տիր: Թէքմին իտիլտիկինէ նազարէն, պու չահատէթ Արապինին ալէյհինտէ տիր, չիւնքի Մըսըրըն՝ տուչար օլտուղու ֆէլաքէթլէրտէն գուրթարմագ Արապինին էմէլի իգթիզասընտա իքէն, պու իգթիզարընը գուլլանմամըշ օլտուղու պէեան օլունմուշ տըր:

—Պօմպայտան Ինկլիզ ղազէթալարընա չէքիլէն պիր թէլէկրաֆնամէյէ նազարէն, Մըսըր սէֆէրինէ հիսսէտար օլան Հինտ ֆըրգալարը ասքէրիյէսի, չէհրի մէզքիւրէ մուվասալէթ իթմիշ, վէ էհալի թարաֆընտան իսթիգպալ գայպուլ օլունմուշ տըր: Ազչամըսը, մէսարիֆի իանէի ումումիյէ իլէ թէսվիյէ օլունարագ պիր զիեաֆէթ վէրիլիպ, մէզքիւր զիեաֆէթտէ Մըսըր սէֆէրինտէ պուլունանլարըն ճիւմլէսի հազըր պուլունմուշ տուր:

—Ճումաա կիւնիւ, իսթէնիա իսկէլէսինտէ պիր գատըն նաշը պուլունուպ տէֆն իտիլմիշ տիր: Պու գատըն Պարթընլը օլուպ, Պարթըն վաբօրույլա Տէրսաատէթէ կէլիրքէն, հէր նասըլսա տէնիզէ տիւշիւպ վէֆաթ իթմիշ իմիշ:

—Պէյօղլու բօլիսի միւտիւրի Պահրի բաշա հազրէթլէրի, վէրիլէն էմրի ալի մուճիպինճէ, Պէյօղլունտա պուլունան քեաֆֆէյի գումարխանէլէրի գաբաթտըրմըշ տըր:

—Պու կիւն Մուհարրէմ աէընըն պիրի օլմասը միւնասէպէթիյլէ, սալը ճէտիտ օլտուղունտան, պու պապտէ մէրասիմի թէպրիքի իֆա իչին, վիւքէլայի ֆէխամ, իւլէմայի իզզամ վէ իւմէրայի քիրամ մապէյնի հիւմայունա ազիմէթ իտէճէքլէր տիր:

—Իզմիտ մէթրօբօլիթի Պիլաթնօս էֆէնտիյէ իքինճի, Ամասիա մէթրօբօլիթի Հաֆրիթիուս էֆէնտիյէ իքինճի, Իզմիր մէթրօբօլիթի Մէլիթիօս էֆէնտիյէ իքինճի, Միխալիճ մէթրօբօլիթի Գօնսթանթինօս էֆէնտիյէ իւչիւնճիւ, վէ Թօգատ մէթրօբօլիթի Պէրաթինօս էֆէնտիյէ իւչիւնճիւ րիւթպէտէն Մէճիտի Նիշանը զիյշանը իհսան պույրուլմուշ տուր:

—Մօրնինկ Բօսթ ղազէթասընըն գավլինճէ, Ինկլիզ գապինէթօսու Մըսըր Թէնսիգաթընա տայիր պիր լայիհա Թագտիմ իթմէմէք հէնուզ հազըր տէյիլ իմիշ, ֆագաթ լօրտ Կրանվիլին Թէքլիֆաթը Ֆրանսա հիւքիւմէթի թարաֆընտան գապուլ օլունմուշ տուր:

—Գալաթատա պիր արսա իւզէրինէ պիր խանէ պինա իթտիրիլմէքտէ օլուպ, արսաի մէզքիւրէնին պիր թարաֆընտա վագըը քեարկիր պիր օտա ըղըլմագտա իքէն, արսաի մէզքիւրէ իլք սահիպինին պինա ալթընտա գալմըշ քիւհնէ պիւյիւք պիր գասասընը կէօրէնլէր, ճինիվիզ վագթընտան գալմըշ պիր գասա սանմըշլար, վէ աչըլընտէ ճէսիմ մալ վար տըր զիւմիյլէ օրթալըղը վէլվէլէյէ վիրմիշլէր: Պունուն իւզէրինէ Մաղհար վէ Պահրի բաշալար վէ Պլագ պէյ հազարաթը կիւթլէ պիր չօգ կիւճլիւքլէ գասա գըրըլըրգտա տէյրէնինտէ պիր քիւհնէ չէմսիյէտէն պաչգա պէր չէյ չըգմատըղընը հազըրուն քեմալ խութիյրապլա կէօրմիւշլէր տիր:

ԹԷԼԷԿՐԱՖԻՅԷ

Լօնտրա, 10 Նոյ.

Սթէնտըրտ ղազէթասը, Մըսըրտա Ինկիլթէրրա վէ Ֆրանսա գօնթրօլ հէյէթէթինին իլղասընը թահսին, վէ լօրտ Տըֆրինին իլէ 10 պին Ինկլիզ ասքէրինին հազըր պուլունմասը, Թահվիլաթը Մըսըրիյէ ասհապընա թէէմինաթըն ալէասը տիմէք օլտուղունու տէրմիեան, վէ ումուրը Մըսըրիյէ խարէճսինին մուվազգաթէն Ինկիլթէրրաեա թէվտիի, Եվրօբա մէնաֆիինէ մուվաֆըգ օլտուղունու իլավէի մէզգալ իյլէմիշ տիր:

Լօնտրա, 10 Նոյ.

Մէճլիսի մէպուսանտա Մ. Կլատսթօնըն, սըր Սթաֆօրտ Նօրթքօթըն թէքլիֆինի միւզաքէրէյէ հազըր օլմաղըղընը, վէ Սուտան գըյամընըն թէսկինի իչին, Ինկլիզ ասքէրի իսթիխտամ օլունմամաղըղընը պէեան իյլէմիշ տիր:

Բօմա, 10 Նոյ.

Բարա հազրէթլէրինին Տէրսաատէթ վէքիլի սապըգ մօնսէնեօր Վանութէլլի, ճէնուպի Ամէրիգա գըթասընըն Պրէզիլիա իւլքեասը բայիթախթը օլան Րիօ Ժանէյրօ չէհրինտէ բաբա հազրէթլէրի վէքիլլիկինէ թայինին օլունարագ (1), Տէրսաատէթ բաբա վէքիլլիկինէ տախի Մօնթէֆիասգօնէ բիսգօբօսու մօնսէնեօր Փօթէլլի նասպ օլունմուշ տուր:

Լօնտրա, 10 Նոյ.

Լօնտրա չէհիր էմինի լօրտու սէնէլիք զիեաֆէթի տիւն ագշամ կիլտհալ սալօնունտա վուգու պուլմուշ տուր: Լօնտրա չէհիր էմինի թարաֆընտան գապինէթօ ազասընըն սըհհէթի իչին պատէ թէքլիֆ օլունմասընա ճէվապէն, վէ գապինէթօնուն խարիճի բօլիթիգասընը թասահհուպ իյլէմէք իւզրէ, լօրտ Կրանվիլ պիր նութգ իրատ խալիպ, Ինկիլթէրրա տէվլէթինին աէլ ումում մէսալէքի սուլհբէրվէրանէսինի վէ Եվրօբա իթթիֆագընը իխլալ իյլէմէմէք արզուսունու պէեան, վէ Մըսըրտան պահսլա լօրտ Տըֆրինին մէմուրիյէթինտէն մագսատ՝ Մըսըրտա Ինկիլթէրրա նուֆուզունուն թէզքիրի օլմաեըպ, անճագ իսլահէի ասայիշտէ սըր Մալէթէ մուավէնէթ իյլէմէսինտէն իպարէթ պուլունտուղունու տէրմիեան իյլէմիշ տիր:

Լօնտրա, 11 Նոյ.

Թայմս ղազէթասը, Խըտիվին հիւքիւմէթինի վիգաեէ վէ ասայիշի մուհաֆազա իյլէմէք իւզրէ, Մըսըրտա միգտարը քիֆայէ Ինկլիզ ասքէրի պուլունմասը լիւզումունտա իսրար իյլէմիշ տիր:

Բարիզ, 11 Նոյ.

Չինտէ գօլէրա իլլէթինին զուհուր իթտիկի Շանկհայտան ալընան թէլէկրաֆ հավատիսինտէն տիր:

(1). Ալլահ մուպարէք իյլէսին վէ խայըրլը սէլամէթլէր իհսան պուեուրսուն:

ԱԶԳԱՅԻՆ

Միլլէթ մէպուսան մէճլիսինտէ րուհանի սընըֆընտան իւչ նէֆէր մէպուս էքսիլտիկինտէն, չէհրիմիզտէ պուլունան րէհապինին ճիւմլէսի կիւնիւ պու իւչ մէպուսու ինթիխապ իթմիշլէր տիր: 99 միւնթէխիպ պու ինթիխաբա հիսսէտար օլուպ, Տ. Կարապէտ վ. Բագրատունի, Տ. Ոսկի քահ. Օհանեան վէ Տ. Վահան վարտապէտ Պաղչէճիկլի նամ րէհապին ինթիխապ օլունմուշլար տըր: Ղազէթալար, իչպու ինթիխապ՝ Էրմէնի սընըֆը րէհապինինէ ասլա չէրէֆ կէթիրիճի պիր ինթիխապ օլմատըղընը պէեան իտիյօրլար: Էղճիւմլէ Մասիս տիյօր քի, Տէրունեան Մաղաքիա վէ Ցակօբեան Վահան վարտապէտլէր կիպի րէամէն [illegible] րուհպանլար, կրօնական ժողովա ազա օլմագ իւզրէ Համագումար ժողովտան գուրա գազանըրլար իսէ, Պաղչէճիկլի Վահան վարտապէտ կիպի պիր րուհպանըն տա, Միլլէթ մէպուսան մէճլիսինէ ազա օլմագ իւզրէ, քէնտի չէրէֆլէրինտէն գուրա գազանմասը ասլա չայեանը իսթիզրապ տէյիլ տիր: Նիզամէն Էրմէնի սընըֆը րէհապինին միւթէպէր գըսմը, միլլէթ մէճլիսինէ ազա ինթիխապ օլունուր, վէ Տէրսաատէթ Էրմէնի սընըֆը րէհապինի, քէնտիսինին միւթէպէր ազասը օլմագ իւզրէ, Պաղչէճիկլի Վահան վարտապէտի ինթիխապ իտէր իսէ, միւնթէխիպ րէհապինին էհլիյէթ վէ լիեագաթլարը հագգընտա պիր խօշ ալամագըլըզ մէսէլէսի, հէր վագըթտան զիեատէ հայըլ օլունմուշ օլուր:

Թրապիզօն մէթրօբօլիթ Դէր. Մաթթէօս բիսգօբօս Նազարեան չըգան հաֆթա Տէրսաատէթէ կէլմիշ տիր:

Շէհրիմիզտէ 165 նէֆէր Էրմէնի րէհապինի պուլունուպ, պունլարըն 16սը բիսգօբօս վէ սէրբիսգօբօս, 24իւ վարտապէտ վէ 125ի քահանա օլտուղու, խըլէն պիր Թահրիրտէն անլաշըլմըշ տըր:

Հայրէնիքտէ օգունտուղունա կէօրէ, Գարա-կէօմրիւք Թաղ. խորհուրդու ազասընտան պիրի, մահէլլի քիլիսէսինին կիւմիւշ Թագըմլարընտան 3500 (??) օգգա գատար չարչըրտա սաթմըշ, լաքին պու պապտէ նիզամէն մէզաթ օլմատըղը կիպի, Բաթրիգխանէնին րէյ վէ մալումաթը տախի պուլունմամըշ տըր:

Պու խուսուստա Բաթրիգխանէնին նազարը տիգգաթը ճէլպ օլունուր:

ՍՕՆ ՀԱՎԱՏԻՍ

Բարիստէ պիր ինթիզալ ճէմիյէթի զուհուր իտէրէք, պիր գըթա պէեաննամէլէրիյլէ, պունտան պէօյլէ արթըգ տինսիզ, Թօբ, Թիւֆէնք վէ սայիր պու միսիլլու վասայիթէ ինթիզամ գալմատըղընը, վէ իւմ քէնտիլէրինէ պաշգա խօլասա հարէքէթ իթմէքլիկի ալըշտըրըմըշ, վէ պունտան պէօյլէ սու վէ էքմէք վէ չէքէր վէ սայիր մէքիւլաթ վասըթասըյլա խըթէտտիքլէրի կիպի վէ անլաշըլմազ սուրէթտէ էհալիի զէհիրլէեէպիլէճէքլէրինի իֆատէ իթմիշլէր, վէ պունուն իւզէրինէ Բարիսէ ֆօնտօլար տիւշմիւշ, վէ ազիմ հէյէճան զուհուր իյլէմիշ տիր:

Պունլարըն պունտան աղտէմքի պէեաննամէլէրի, պու տէֆաքի նէշր իթմիշ օլտուղլարը պէեաննամէ իլէ էհէմմիյէթլէ քէզա իթմիշ օլտուղունտան, խալգըն նիւսխէմիզտէ նէշր օլունաճագ տըր:

Տ. Գեաթիպեանըն ճէնազէ ալայը մէ-նասիպէթիյէ հուսուլէ կէլէն թէէսսիր հազգընտա մէւթալաա տըր ·

(2224 Նումերոյին թէլու)

Ամմա Տ. Գեաթիպեան՝ Գարագաշ Նարապետ էֆէնտիյէ եազմըշ օլտուղու մէքթուպու իլէ (1) պու էսաս խիլաֆընտա քէնտի էֆքեարը ու իթիգատընը պէեան իթմիշ, վէ ինսանըն սըրֆ պիր մատտէ վէ պէյնի իլէ եաշար, վէ խիթամը էօմրիւ իլէ չէյ պիթէր պիր մախլուգ օլտուղունու իֆատէ էյլէմիշ իմիշ, հալպու քի պիղճէ պունուն հիչ պիր հիւքմիւ եօգ տըր · Պու պաթըլ իթիգատըն չիւրիւքլիւյիւ, եօլսուզլուղու վէ մաշարրաթը՝ պիզզաթ Տ. Գեաթիպեանըն հէր վէճհ իլէ չայեանը թէէսսիւֆ սուրեթի վէֆաթը իլէ միւսպէթ վէ մուսատտագ օլտուղու հալտէ, արթըգ խարիճտէն վէ քիթապլարտան վէ գեաթիպլէրտէն նէ՞ իսպաթ վէ տէլիլլէր արաեալըմ ·

Եալընըզ պէօյլէ պիր մուզիրր վէ չիւրիւք զիւյիւմիւ թէքզիպէն վէ ճէրհէն, քեաֆֆէյի էհլի իպատա էմանէթուլլահ հիւքմիւնտէ պըրագըլմըշ օլան Ազիզ քիթապըն վէ Ս. Պօղոս առաքեալըն քէլամը իլէ մուգապէլէ իտէր վէ տէրիզ քի “Եթէ այսու կենօք յուսացեալ եմք, ողորմելի եմք քան զամենայն մարդիկ„ եանի էկէրչի եալընըզ պու տիւնեանըն պագասը իչէ իւմիտվար իսէք, ինսանլարըն քեաֆֆէսինտէն զիեատէ սէֆիլ վէ պիչարէ յիզ ·

Հազրէթէն ինսանտա ախրէթէ ինթիզար իթիգատը, միւքեաֆաթ իւմիտի, միւճազաթ գօրգուսու օլմազսա, վէ պու ալէմտէ պի կիւնահ օլուպ, ֆագաթ պիլաքս կիրտապը սէֆալէթ, մազլումիյեթ, զարուրէթ տէրտ ու պէլա միհնէ ու մէշագ վէ նիչէ նիչէ սէրէնճամլար արասընտա էզիլիպ թէպլիմի րուհ էյլէեէն վէ կիճէ կիւնտիւզ ահ ու վահլար, ֆէրեատ ու ֆիղանլար իչինտէ եաշաեան մազլումլարըն վէ միհնէթքէշան նէ՞րէտէ վէ քի՞մտէն պիր մէտարը թէսէլլի, ճան ու թէնի պիր սիեագ իւզրէ բարալեան եարա պէրէլէրին մէրհէմինի, վէլհասըլ մազլում վէ մազտուր օլանլար հա՞նկը պիր էլտէն մուավէնէթ քէօշէսինի, վէ զալիմ վէ ղատտարան հա՞նկը թարաֆտան միւսթահազգ ճէզալէրինի պուլաճագլար վէ պուլապիլէճէքլէր տիր ·

Էկէրչի էյլէեր իչին հազրէ միւքեաֆաթ վէ ֆէնալար հազգընտա միւսթահազգ միւճազաթ եալընըզ պու ալէմտէ պազի վէ պու ալէմտէն միւնթազըր իսէ, էկէրչի պու տիւնեամըզըն էօթէսինտէ պիր պաշգա տիւնեա, պաշգա պիր միւքեաֆաթ վէ միւճազաթ ալէմի, վէլհասըլ ճէնանը հազգ եօգ իսէ, ճէհանըն հէր թարաֆ վէ քէօշէլէրինտէ ինսան զուլմ ու թէաատիեաթը բէնչէսինտէ էզիլմէքտէ վէ ինիլէմէքտէ պուլունան սէֆիլլէրի, վէ իգպալըզլարը պիր թարաֆա պըրագարագ, եալընըզ էրմէնի միլլէթիմիզին հալ ու ահվալինի, նազարը տիգգաթա ալալըմ, վէ սիւալ իտէլիմ քի, միլլէթիմիզին աայիչ, իւթիրահաթ, սաատէթ, իգպալ, վէ միւքեաֆաթ [illegible] եալընըզ պու ալէմ՞մի հասր օլունմուշ, պունտա վէ պունտա՞ն մը միւսթագիլէն խայր վէ մուհասենաթ պէքլէնիլէճէք, եօգսա իլէրուտէ օլունն պիր իւմիտ քէօշէսի, պիր միւքեաֆաթ մէէմուլու, պիր ախրէթ տիւնեասը ինթիզարը վէ իթիգատը վա՞ր մը տըր · Էկէրչի, պիւթիւն իւմիտ՝ պու ալէմի ֆանիտէ մէրքիւզ, վէ պունտան իպարէթ իսէ, “ողորմելի եմք քան զամենայն մարդիկ„ եանի հէր ինսանլարըն սէֆիլի պիզ օլուրուզ, վէ Ս. Պօղոս Առաքեալ գավլինճէ, վա՜յ կէլմիշ օլուր պաշըմըզա ·„

Ֆագաթ պիզ էրմէնի միլլէթիմիզէ ումումէն պէօյլէ պիր պաթըլ իթիգատը վէ մինքիրի ախրէթ օլմագ խաթասընը պէր վէճհ իլէ եագըշտըրամայըզ · Հաթթա տինքի կիւն իճրա օլունան ճէնազէ ալայընտա հիչ պիր մէրասիմի րուհանիյէնին իճրա օլունմամասընը վէ էրմէնի քիլիսէսինէ մէնսուպ պուլունան րէհապինտէն հիչ պիրիսինին սուրէթի րէսմիյէտէ պուլունմամասընը՝ էրմէնի քիլիսէսինին ախրէթ մէվճուտիեէթի իթիգատընճա տէրքեար օլան իթիգատըն մազպութիյէթինէ պիր տէլիլի ալէնի վէ իսպաթը գավի, վէ տէմէ հիւսնի իպրէթի միւճիպ պիր հալ ատտ իտէրէք, թագտիր վէ թահսին էյլէրիզ ·

Զօգլարը վէ պազըլարը էօյլէ զանն իտտիլէր քի, պէյլքի պու միւճանիպէթ վէ իճթիրազ՝ Տ. Գեաթիպեանըն վասիյէթ մագամընտա պըրագմըշ օլտուղու թահրիրաթ աչքեամընըն թէմամիյի իճրասը արզուսունտէն նէշէթ իթմի ·

Պիզ մուղայիրինի տէմէյի խոթքը վէ սէվէրիզ, եանի չանէտ տօգթօրը միւմաիլէյհ տախի թահրիրէն պէօյլէ պիր չէյ եազմամըշ օլսայտը, էլլա եալընըզ սուրի գասըրը իյմա իտէր եօլտա պիր էսէր վէ մէքթուպ պըրագմըշ պուլունսայտը, էմնէ էրմէնի քիլիսէսի ալէնէն րայեէթ վէ հիւրմէթ էպլաղ էյլէմէքտէն կէրի տուրաճագ իտի ·

Զիւնքի րուհանիեէ վէ քիլիսէճէ րայէթ, հիւրմէթ վէ րահմէթ՝ եալընըզ ֆազիլէթին վէ խրիստիանճա մէռէթին, իւթիգամէթ վէ իթիգատըն հագգը վէ միւքեաֆաթը տըր ·

Սուր գաստ էքէսի, վէ մինքիրի ախրէթ պուլունմագ թեօհմէթի մէրասիմի րուհանիյէ վէ սըրփը րէհապին րիֆագաթը իլէ թալթիֆ իտիլէմէզ ·

Քիլիսէ՝ եալընըզ ֆազիլէթ էսէրինի վէ զիքրինի թագտիր իտէպիլիր, վէ գուճագընտա թէսլիմ օլանլարըն րուհանիեէ րաճէթ տուալարը օգուեապիլիր · Զիւնքի Հազրէթի իսա իմանը իլէ միւքէլլէֆ, անըն ինճիլի շէրիֆի իլէ գայիմ վէ գանը իլէ խէլաս օլմուշ վէ Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչտէն պէրու իլէ նիչէ աշըրլարտան պէրու նիչէ նիչէ զուլմ ու թաասուպլարա մէրատանէ կէօյիւս վէրէրէք (տայանըպ կէլմէքտէ պուլունմուշ օլան պիր քիլիսէ՝ պաշգա եօլտա վէ մուամէլէտէ պուլունարագ գայիմ իթիգատընը չիւրիւթմէք, խրիստիան ալէմինի իւզէրինէ կիւլտիւրմէք, վէլ հասըլ չէրէֆինի լէքէլէմէք վէ բայիմալ իթմէք աալա խիթէճէմէզ իտի ·

Պու հալին նէ մէրթէպէ կիւճ վէ տիլխուն օլտուղունու հիսս իթմէք, անճագ վալիտէ օլանլարէ մախսուս տըր ·

Իշթէ Տ. Գեաթիպեան ճէնազէսի ալայընտա հէյէթի րուհանիյէյի միլլէթի էրմէնիանըն պուլունմամազընա վէ հիչ պիր տուա օգունմամասընա սէպէպ՝ պու գատտ մատտէսի օլտու տէեու զանն իտէրիզ ·

Էրմէնի քիլիսէսինին չու եօլտաքի հալ ու հարէքէթի հէր վէճհ իլէ չայեանը թահսին վէ թագտիր տիր · Զիւնքի ախրէթ աւինեասը իթիգատընը ինքեար իթմէք, վէ միւնքիրի ախրէթ օլանլէրին ճէնազէսի իւզէրինէ տուալէր օգումագ, պաշգա պիր չէյ օլմաերագ, էլլա պէնի ատէմի խըլաս իչին տիւնեաեա կէլէն, վէ իչպու ախրէթ իթիգատընը միւտաթէյի էօմրիւնտէ քէնտի իւմմէթինէ վազ իտէն վէ պէնի ատէմին սէլամէթի ուղրունա ազպէթ պիր խաչ իւզէրինտէ մուպարէք գանընը տէօքէրէք թէսլիմի րուհ էյլէեէն Էֆէնտիմիզ վէ Գուրթարըճըմըզըն ինճիլի Շէրիֆտէ մուհարրէր օլան քեաֆֆէյի թալիմաթը տինինէսինի, քէլամաթը հիքմէթաեաթընը, վէլհասըլ խաչընը, գանընը, էօլիւմինիւ ինքեար իտէրէք, չիւրիւթմէք վէ հիչէ չըգարթմագ տիմէք տիր ·

Հազրէթէն ինսանա իթիգատ վէ ախրէթտէքի միւքեաֆաթ եախօտ միւճազաթ իւմիտ՝ատէթա պիր սէրմաեէի հայաթ, վէ ճան ու թէնինի պէսլէեէն պիր մէտար, պիր մէրհէմ, պիր շիֆա, պիր խարէ ինանը, պիր թուսալլի, պիր տիւմէն վէ պիր չաշմազ գըլաղուզ մագամընտա տըր · Պունսուզ ինսան՝ հէր նէ գատար ալիմ, արիֆ, մահիր վէ միւսթագիմ օլսա, էմնէ թամամ, թէքմիլ ինսան օլամազ, իւզէրինէ հիւճում իտէն պէլալարա մուգավէմէթ իտէմէզ, էլլա ագըպէթ իւլ էմր մաղլուպ վէ միւղլեհալ օլուր, վէ քէնտի քէնտինի պիր չէյ զանն իտէր իքէն, չիւրիւկ գամըշլարտան պէտթէր պիր հալ քէսպ իտէր, տէօրթ թարաֆտա տօղրու սալլանըր, տէվրիլիր վէ էզիլիր կիտէր, վէ խարիճտէն հիչ պիր չէյ օլմազսա թախի էմնէ քէնտի քէնտինի էքէր վէ քեաֆֆէյի գատար ու հասիլէթինի չիւրիւտիւր · Պու ալէմտէ “հէր զարար պիր էօյլէտ տիւր, նէ՛ զարար թիւքէնիր նէ էօյլէտ„ ֆէհվասընճա, Մէճմուա տախի Տօգ. Գեաթիպեանըն չայեանը թէէսսիւֆ վէֆաթընը պիր իպրէթ միւսալի քեաֆֆէյի միլլէթտաշլարընա իպրազ իտէրէք, անա վէ պապա օլանլարըն նազարը տիգգաթընը էվլատլարընըն թալիմ վէ թէրպիյէսի վէ պիր տին ու ախրէթ իթիգատը խամուրլունու սինին սէպատէթլէրինտէ անլէրին գալպինտէ պէսլէմէք էլզէմիեէթի հազգընտա խալիսանէ ճէլպ վէ տավէթ էյլէր, Բապպիմիզ Էֆէնտիմիզ վէ Գուրթարըճըմըզ Յիսուս Քրիստոսուն իչպու սեօզլէրի չօճուգլարըմըզըն գալպ ու ֆիքիրլէրինտէ հէքք վէ գայըմ օլունմալը տըր, “ամէն ամէն ասեմ ձեզ, զի եկեսցէ ժամանակ, յորում ամենեքին՝ որ 'ի գերեզմանս կայցեն եկեսցեն արտաքս, որոց բարիս գործեալ իցէ, 'ի յարութիւն կենաց և որոց զչար արարեալ 'ի յարութիւն դատաստանաց„ եանի “Հազգընը սէօյլէրիմ սիզէ, քի մէզարլարտա օլանլէրին քեաֆֆէսի՝ վագթ ու զէմանը կէլտիքտէ տըշարը չըգաճագլար, օնլար՝ քի ֆիիլէն խայրը իճրա իթմիշլէր, հայաթ պուլմագ իչին գըյամ իտէճէքլէր, վէ ֆէնալըգ իտէնլէր իսէ, մուհաքէմէ իտիլմէք վէ մահքիւմ գըլընմագ իւզրէ տիրիլէճէքլէր տիր ·„

Տէֆա էֆէնտիմիզ հազգըլէ պուեուրմուշ տըր քի, “զի՞նչ օգտեցի մարդ, եթէ զաշխարհս ամենայն շահեսցի, և զանձն իւր տուժեսցէ, կամ զի՞նչ տացէ մարդ փրկանս ընդ անձին իւրոյ„ եանի ինսան տիւնեա ու ալէմի գազանըր, ֆագաթ քէնտի նէֆսինի զայի իտէ իսէ նէ վէրտիկի հալտէ, պուննան նէ՞ ֆայտա հասըլ օլուր, վէ ինսան քէնտի նէֆսինէ մուգապիլ նէ՞ պէտէլ վէրէպիլիր ·

Էրմէնի քիլիսէսի՝ պու իթիգատըն տէրսինի տինտարանը [illegible] գավիէն էֆքեարը իլէ, հէր կիւն Հաւատամ “Հաւատամք 'ի յարութիւն մեռելոց, 'ի դատաստանն յաւիտենից հոգւոց և մարմնոց„ տէյու թէքրար վէ թէյքիտ իտէր, վէ թէքրար վէ թիզքեար իյլեաքտէն սօնրա, գալգըպ եինէ պու իթիգատըն խիլաֆընտա օլան պիր հարէքէթի ալէնէն վէ րէսմէն պիր իճրաաթ իլէ թագտիս վէ թաստիգ իտէմէզ իտի ·

Եօգսա պու մանզուր օլմասայտը, պէօյլէ պիր էվլատըն թէրք իթմիշ վէ մէզար գարուսունա գատար անրիֆագ իթմէքտէն չէքինմիշ կիպի պիր հալի հիչ պիր վէճհ իլէ թէճվիզ իտէմէզ իտի ·

Պիր անա գատար օլան էվլատըն զէվալը իսթէյէմէզ, ֆագաթ գուճագընտա պիւյիւթմէկի վէ սէվտիկի պիր էվլատ թարաֆընտան թէրք, վէ րէտտ ու թահզիր օլունուգտա, վէ “բաբաս վէ քիլիսէ օլմասըն„ եօլունտա թահրիրէն վուգու պուլան էմր վէ վասիյէթլէրի իչիթթիքտէ, իսթէր իսթէմէզ կէրի չէքիլմէյէ վէ ուզագտան ուզագա պագըպ պու հալի բիւրմէլալ իւզէրինէ, գաթ պէ գաթ աճը կէօզ եաշլարը տէօքմէյէ, վէ տիլխուն վէ մահզուն օլարագ աճըմայա, վէ տուկէր էվլատլարընը տախի պաշտան չըգարթմագ իւզրէ սէպէպլէրէ վէրմէմէյէ չարէսիզ մէճպուր օլուր · վէ հէր նէ օլուրսա օլսուն, քէնտի քէնտինի թէսլիլ իտէմէզ · ([illegible])

(1) Ազիզիմ Գարագաշ·

Նէ իգթիզասը վար տըր·
Ջահմէթի [illegible]·
Մաթէրիալիսթ օլան պիր ատամըն ֆիքրի էօմրիւնիւն սօն տագիգէլէրինտէ, ախրէթ էֆքեարընա զահիպ պուլունան Սբիրիթիւալիսթին զիհնինտէն տահա զիատէ հիւրր վէ սէրպէսթ տիր·
Սբիրիթիւալիսթ միւտտէթի էօմրիւնտէն ֆազլա օլարագ եաշար, հալ պու քի Մաթէրիալիսթ պէյնի իլէ պէրապէր հարէքէթտէն տուր օլուր·
Իշթէ պու սիւքունէն Մաթէրիալիսթ սաքին, ֆէրահ վէ մէսրուր պիր հալտէ պուլունուր, վէ սօն սաաթ չըրբընթըլարընտան խալի, վէ ճան չէքիշմէք իզթիրապլարընտան արի պէրի գալըր·

Օ. Քեաթիպ

29 Հոկտ. 1882

Ֆրանսըզճա սուրէ·

Mon cher Caracache.

A quoi bon?
Ça ne vaut pas la peine!

Le matérialiste a l'esprit plus dégagé dans les derniers moments de sa vie que le spiritualiste obsédé par des idées de la vie future.

Celui-ci vit plus que sa vie, tandisque celui-là s'arrête en même temps que son cerveau; de là sa sérénité aussi calme que limpide, il ne connait pas ce qu'on appelle les angoisses ou les déchirements des derniers moments.

O. Kiatib

Le 29 octobre 1882

ՃԷՆԱՊԸ ԱՇԳ

186

— Խա՛յր ... հաթթա պիր ազ էյիլէշմիշ կիպի պիլէ կէօրիւնիւեօրտու, չիւնքի պիչարէ, ազշամըն սաաթ օն պուչուղունա գատար, զաեէֆլէ սէվմէքտէ օլտուղու մատմուազէլ տը Լամնի իլէ կէօրիւշմէքտէ իտի ·

Էլէն՝ մէզպուրէ գըզըն իսմինին թէլէֆֆիւզ օլունտուղունու իչիթթիկինտէ, զանն իտէրսին քի գալպինէ չիտտէթլէ պիր խանչէր վուրուլմուշ օլտու, վէ պէնզի պէթթի սարարըպ, գաշլարը տախի չաթըլըր, լաքին քիմսէնին նազարը տիգգաթը քէնտիսինէ աթֆ օլունմուշ օլմամաղընտան, մէզքիւր ալթիւսթիւք էմարէլէրի, քիմսէ թարաֆընտան կէօրիւլմէյիպ, հէմէնճէնը կէչտի ·

51

— Մատմուազէլ տը Լամնի՝ վալիտէմին, մէքթուպլարընտան պիրինտէ պանա պահսըն իթմիշ օլտուղու գըզ տըր տէյի՞լ մի, տէտի քէլամա պաշլատը Էլէն պիր էյեամ սիւքիւթտէն սօնրա ·

— Էվվէ՛թ, սէ՛վկիլիւ գըզգարտաշըմ, մէզպուրէ՝ չախսընտա ուպուտիյէթ մէրքիւզ օլան պիր մէլէք տիր, տէտի Բօժէ, գըզգարընտաշընըն քէլամընը գաթթ իտէրէք ·

— Պու գըզ բէք խայրխահ վէ ֆէտաքեար օլուպ, ասլա վէ գաթան տիւշէսին եանընտան այրըլմամըշ տըր · — Էլէն, սիզ տախի քէնտիսինի կէօրիւրսէնիզ, հազգընտա իզհարը մուհապպէթ իտէճէքսինիզ, — տէտի տէվամ էյլէտի Մ. տը Լօժրիլ·

— Մէրգումէ՝ ֆէլաքէթ կիճէսի վալիտէմին եանընտա՞ մը պուլունուեօրտու, տէտի սիւալ իթտի մատմուազէլ տը Շանէն ·

— Մէզպուրէ սաաթ օն պուչուգտա, վէ օ տախի տիւշէսին խըրարըլարը իւզէրինէ, Մարիան Ժիլպէրին օտասը օլան օտաեա չէքիլմիշ տիր, տէտի մուգապէլէ էյլէտի միւտտաիի ումումի մուավինի ·

— Տիմէք օլուր քի, պէնիմ իհթիեարէ սիւտանամ պուրատա պուլու՞նմաեօրտու, տէտի սիւալ իթտի Էլէն, բիգգաթամիզ պիր սէտա իլէ·

— Մարիան օն պէշ կիւնտէն պէրու գօնագը թէրք իթմիշ իտի ·

— Աճա՜յիպ ... Մարիան գօնաղը թէրք իթմի՞շ մի իտի, տէտի Բօժէ ·

Էլէն, պիր ազ էվվէլ սաարըգ էմէքտար իլէ վուգու պուլան մուհավէրէսինի հէնուզ իգրար իթմէմէքտէ իկէն, օլ պապատէ հիչ պիր չէյ տէմէն խապէրտար տէյիլ տիր կիպի կէօրինէրէք,

— Լաքին Մարիան նի՞չին պուրայը թէրք իթմիշ տիր ... — Պէ՛ն՝ Մարիան պու էվի ասլա թէրք իթմէզ տէտի գանն իտէր իտիմ ... — Խիտմի պու պապատէ հէր նէ վագը օլտու իսէ, սէօյլէյին, տէտի ·

Կէնճ գըզըն իչպու սիւալի մուճիպի իզթիրապ վէ էնտիշէ օլմաղլէ, Մ. տը Լօժրիլ՝ միւտ տը Շանէն աթֆը նազար էյլէտի ·

Տիւդ տախի աչիքեար պիր էնտիշէ իլէ ·

— Մարիանըն պուրատան կիթմէսի, Թապիաթընըն գըզգանճ վէ հիտտէթ մէշրէպ օլմասը իչին տիր · — Շէօյլէ քի մէրգումէ՝ մատմուազէլ տը Լամնի հազգընտա պուղզ ու ատավէթի հայիզ օլուպ, մէզպուրէ կէնճ գըզը թահգիր իթմէք իչին, հիչ պիր ֆըրսաթ գաչըրմամագտա օլտուղունտան, պու խուսուս՝ քէնտիսինին պու էվտէն կիթմէսինէ սէպէպ օլտու, տէտի պէեան իթտի ·

— Էֆէնտի պէտէր, պու նէ՞ խապէր տիր քի պանա վիրիրեօրսունուզ ·

— Հազգըմըզը հալի սէօյլէյօրում, տէտի իֆատէ իթտի տիւգ տը Շանէն ·

— Հազգըմըզ հալի՞ մի ... տէտի թէքրարլատը մատմուազէլ տը Շանէն քէտէր ու էլէմ իւզրէ ... — Տիմէք տիր քի, քէնտի սիւտիւ իլէ պէնի պէսլէմիշ, պէնի պիւյիւթմիւշ, վէ պէնիմ իչին իքինճի պիր վալիտէ օլմուշ օլան պիր խաթունու, պիր էապանճը գըզ իլէ իմթիզաճ իտէմէտիկի իչին պիլա ինսաֆ ու մէրհամէթ թարտ ու թէպիտ մի իթտինիզ ...

— Ո՛հ, պու պէք չէտիտ վէ պէք զալիմանէ պիր մուամէլէ տիր · — Մատմուազէլ տը Լանիյի սէրպէսթ գըլմագ իւզրէ, Մարիան Ժիլպէրի էվիմիզտէն թարտ ու թէպիտ իթմէք, պանա պէք ֆէնա թէէսսիր իտիեօր ·

— Էլէ՛ն ... Էլէ՛ն ... մատմուազէլ Աօրիէնի իթհամ ի՛թմէ ... տէտի Բօժէ ·

Տիւգ պու էսնատէ աճաղա գալգմըշ օլուպ, հէյման սէրթ պիր լիսան իլէ,

— Գըզ՛ըմ, — տէտի, — տիւշէս վէ պէն հարէքէթի վագըամըզտա եանըլմամըշըզ տըր · — Պահսըն իթտիկիմիզ գըզ՝ ճիւմլէնին հիւրմէթ ու րիաեէթինէ շայեան օլուպ, անը հիւրմէթ ու րիաեէթ իթմէլիսինիզ իսէ, քէնտի վազիֆէնիզ իգթիզասընտան պուլունմուշ տըր ·

— Ցահա պէն օ գըզը թանըմամագըմ հալտէ, պիր չէյ տիյէմէմ ... տէտի Էլէն, բէտէրինին քէլամընը քէսէրէք ·

— Քէնտիսինի թանըտըղընըզ հալտէ, լաեըգըյլա մուհաքէմէ իտէպիլէճէքսինիզ, տէեու մուգապէլէ իթտի իսթիհար ·

— Պէ՛լքի ... տէտի կէնճ գըզ օլ տէրէճէ եավաշ պիր սէտա իլէ քի, քիմսէ իշիտէմէտի, պատէհու իլավէթէն, — էֆէ՛նտի պէտէր, սիզ պու օտատան սաաթ գա՞չտա չըգտընըզ, տէտի ·

— Սաաթ օնտան պիր ազ սօնրա, — տէտու ճէվապ վիրտի Մ. տը Շանէն՝ գըզընըն տէհշէթլիւ միւլահազասը հազգընտա շիւպհէեէ պիլէ զահիպ օլմաեարագ ·

— Սիզ վալիտէմի թէք իթտիկինիզտէ, պիչարէ նէ՞ հալտէ իտի ·

— Թէքրար իտէրիմ քի, բէք էյի պիր հալտէ կէօրիւնիւեօրտու ... անճագ ույգուսու կէօթիւրմէտիկինտէն, պաշըրմըշ օլտուղու պիր մէքթուպու իքմալ իթմէք միւրատընտա իտի ·

ՄԻՒԹԷՆԷՎԻՑԷ

Տիւեունը ումումիեէյի Օսմանիեէ մեճլիսի խաբեսինէ, Ինկիլթէրրա տայինլէրի վէքիլի Մ. Էտկար Վէնսանըն, խարճի մէզքիւրէնին իւք 8 այ միւտտէթի ճերէեանընա տայիր բաբօրթունուն պագը ֆըգրալարընը կէչէնտէ նէշր իյլէմիշ իտիք. Մէզքիւր բաբօրթունւն պիր ֆըգրասը, պիր խասաա չայեանը տիգգաթ տըր։

Մ. Վէնսանըն՝ տիւեունը ումումիեէ խարճէսինէ մէմուրիյնի Օսմանիեէ պէյնինտէ ճարի օլան միւնասէպաթտան պահս իթտիկի պիր ֆըգրանըը տէրճիմէ իյլէմէք իսթէրիզ։ Զիքր օլունան ֆըգրատա, միւմաիլէյհ Գապը Ալինին խալիսանէ իյֆայի թեահհիւտաթ իթտիկինի պէեան իտիեօր։ Էսէրի չիքարանեթ կէօրիւլմէտիքտէն պաշգա, պիլաքի Մ. Վէնսան՝ տէվլէթի Ալիյէ իլէ էհալիի Օսմանիյէտէն պահս իթտիկի հալտէ, մէմուրիյնի Օսմանիյէնին 20 տէկտ. 1881 թարիխլի տիւեունը ումումիեէ նիզամնամէսի ահքեամընա թէմամըյլա թէվֆիգ հարէքէթ իթտիքլէրինի թէէյյիտ իյլէեօր։ Մ. Վէնսան՝ տիւեունը ումումիեէ խարճէսի մէմուրլարընտան պահսլա, վիլաեաթը չահանէտէ պուլունան խարճէլէրին եէրլի մէմուրլար եէտինտէ, վէ պունուն նէթայիճի հասէնէսի կէօրիւլիւպ, խարճէնին միհվէրի լաեըգընտա ճէրէեանը, պու սաեէտէ օլտուղունու թաստիգ իյլէմիշ տիր։

Մէմուրիյնի Օսմանիեէ ալէյհինտէ պիր խայլը զէմմ ու գատհ վուգու պուլմուշ իսէ տէ, մէմալիքի սայրէ մէմուրլարընտան իֆֆէթ ու իսթիգամէթ խուսուսընտա տուն օլմատըգլարընը տայիմա պէեան իյլէմիշիզ տիր։

Բաբօրթուն տիկէր պիր ֆըգրասընտա, Պըլըը՝ ֆաղլաի վարիտաթը եէրինէ քէչիտէ օլունան հէվալէթըն գըսմը քիւլլիսի իյֆա օլունտուղու տախի մուհարրէր տիր։ Թէահհիւտաթը վագթընըն թէմամիյլէ իյֆասը արզուսունա տիկէր պիր ալէամէթ տախի, թէնզիքի բուսումըն պէտէլինտէն տօլայը թէէտիեէ օլունաճագ մէպալիղըն 8 այ զարֆընտա 6 այ թէմամիյլէ իյֆա օլունմասը մատտէսի տիր։ Մ. Վէնսան պու պապտէ, միւսթագպէլ իչին քէչֆիեաթը միւսթահսէնէտէ պուլունուպ, հիւքիւմէթի Սէնիյյէնին հիւսնի նիյեէթինի՝ տաարը ֆիլլիեէ իլէ կէօսթէրիպ, կէօմրիւք իւզէրինէ քէչիլտէ օլունան հէվալաթը վագթ ու զէմանընտա թէէտիեէ իթտիկինի իլավէթ մէգալ իյլէմիշ տիր։

Մ. Վէնսան, խարճէնին ահվալինէ տայիր միւթալաաթընը իքմալ իլէ, տէվայիրի ալիյէ իլէ իւթիլաֆ թէհաստիւս իյլէմէտիկինի, վէ պու իսէ, կէրէք էհալիի Օսմանիեէ վէ կէրէք, մէմուրիյնի հիւքիւմէթին հիւսնի նիյյէթլէրի էսէրի օլտուղունու տէրմիեան իյլէեօր։

(Վ-քէք)

Նոյ. 2 թարիխլիէ Պէրլինտէն Մօրնինկ Բօսթ ղազէթասընա աթիտէքի թէլէկրաֆ քէչիտէ գըլընմըշ տըր.

Ալմանիա վէ Աւստրիա ալէյհինտէ օլարագ իճրա օլունան Բուսիա թէտարիքեաթը հարպիեէսի քէմալ կէրմի իլէ իլէրի կէօթիւրիւլմէքտէ օլուպ, թէտարիքեաթը մէզքիւրէ թէտաֆիի սուրէթինտէ տէյիլ տիր։ Պիւկ նէհրինին սահիլի չարգիսի լուզէրինտէ վագը Նըտոնօվ եագընընտա Պրէսթ-Լիթօվ իսթիհքեամաթը, միւսթահքէմ պիր օրտուկեահ մագամընտա օլուպ, ղաեէթլէ տէհչէթլի տիր։ Իշպու քեաֆֆէյի ամէլիաթա պիզզաթ ժէնէրալ Թօթլըպէն թարաֆընտան նէզարէթ օլունուեօր։

Բուսիա էրքեանը հարպիեէսի թէնսիգաթ լայիհասը թէրք օլունմուշ տուր։

Ժուրնալ տէ Տէպա ղազէթասընըն ալտըղը մալումաթա կէօրէ, չու սօն կիւնլէրտէ ֆուրթունալար սէպէպիյլէ, տէնիզտէ խայլի գազալար վուգու պուլմուշ տըր։ Ֆիլվագը ալընան թէլէկրաֆնամէլէրէ նազարէն, ալաֆ. հոկտ. 21 տէն 30 ա գատար 105 գըթա վաբօր ղարգ ու նապէտիտ, եախօտ զիեատէսիյլէ խասարտիտէ օլմուշլար տըր։

Ղարգ եախօտ զիեատէսիյլէ խասարտիտէ օլան մէզքիւր սէֆային իչինտէ 50 սի Ինկիլիզ, 9 ու Շուէտ, 7 սի Նօրվէճիա, 6 սը Ալման, 4 իւ Իթալիան, 3 իւ Սպանեօլ, 3 իւ Ֆիլէմէնք, 3 իւ մէճհուլ թէպաատան, 2 սի Ամէրիգալը, 12 սի Ֆրանսըզ, 2 սի Տանիմարգալը, 1 ի Եունան, 1 ի Նէմչէ, 1 ի Ճաբօն վէ 1 ի Բուս սէֆայինի տիր։

Ճիւզիճէ խասարաթա ուղրաեանլար, իշպու միգտար տախիլինտէ տէյիլ տիրլէր։ Պունլարտան եալընըզ 12 սի վաբօր տուր։ Էսպապը խասարաթլարընա կէլինճէ, պիրի միւհթէրէք օլմուշ, իքիսի սատէմէ իլէ պաթմըշ, եէտիսի տիրէքլէրի չըգմըշ, սօգուզու թէրք օլունմուշ, էյլի տօղուզու գարաեա օթուրմուշ, իքիսի գաեալարա տուշմուշ, հալպու քի տիկէր իքիսինէ տայիր խապէր ալընամամըշ տըր։

Վէլհասըլ 29 սէֆայինին թայֆէսի թէքմիլէն գուրթարըլմըշ, 64 իւն թայֆէսի էքսէրիեէթէն եախօտ թէքմիլէն խէլաք օլունմուշ, վէ 2 սինին թայֆէսի իսէ, պիւսպիւթիւն ղարգ ու նապէտիտ օլմուշլար տըր։

Մաճարիսթան ումուրը խարիճիէսի էնճիւմէնինին, նոյ. 2 թարիխլի իճթիմաինտէ մալիեէ նազըրը Մ. Գալլայ տէմիշ տիր քի, Հէրսէքլիլէր մէմլէքէթլէրինին ասլա Գարատաղա իլհագ օլմասը արզուսինտէ տէյիլ տիրլէր։ Միւմաիլէյհ՝ Գարատաղ պէյի բրէնս Նիգօլանըն հիւսնի նիեաթլա մուեամէլէ օլտուղունա իսքեարթ օլմուշ օլուպ, իլավէթէն տախի տէմիշ տիր քի, մէյտանը իսթիլայա տայիր ղազէթալարտա նէշր օլունան հավատիսլէր միւպալաղալը տըրլար։ Պէնիմ Հէրսէքտէ միւտտէթի իգամէթիմ հէնկեամընտա, էշգըեաեը կէօրմիւշ օլտուղումտան, մէրգումանըն պիր թագըմ ինանըլմաեաճագ չայեալարա գուլագ ասարագ, իսեան իթմիշ օլտուգլարընը թահգըգ իթտիմ։

Մ. Գալլայ, վագը օլան պիր սիւալէ ճէվապէն, տէմիշ տիր քի, Գարատաղ պէյի հէր նէ գատար քէնտիսի թարաֆընտան պիր թագըմ մէսարիֆաթ իտիլմէսինէ սէպէպիյէթ վէրիլմիշ օլմասընտան տօլայը չիքաեէթ իթմիշ իսէ տէ, ասլա թազմինաթ թալէպինտէ պուլունմամըշ տըր։ Միւշարիլէյհ, Բուսիաեա իթտիկի սէյեահաթտան ավտէթ իտէլիտէն պէրու, Աւստրիա-Մաճար տէվլէթի հագգընտագի մէսլէք ու հարէքէթինտէ հիչ պիր թէպէտտիւլ կէօրիւլմէմիշ տիր։

Պուլկարիստան գալէլէրի կիթտիքչէ ճէ էրգըլմագտա օլուպ, ֆագաթ սէյրի սէֆայինէ մանի օլմամագտա տըրլար։ Պունլարըն էրգըլմասընըն կէճիքմէսի, պու եիւզտէն իտիլէճէք ֆէվգէլատէ մէսարիֆ սէպէպիյլէ օլուպ, Տէմիր-գաբուլար եագընընտագի թանզիմաթ մուամէլաթընա տախի իք պահարտա պաշլանըլաճաղը միւհթէմէլ տիր։

Պօսնա վէ Հէրսէք եաալէթլէրինին ահվալը հազըրէսի հագգընտա Պապը Ալի իլէ հիչ պիր թէպլիղաթ թաամթի օլունմամըշ տըր։

Մըսըր մէսէլէսինէ կէլինճէ, Մ. Գալլայ տէմիշ տիր քի, Ավստրիա-Մաճար տէվլէթի հիչ պիր մէսուլիյէթի տէրուհտէ իթմէքսիզին տէկիլտէն, պու պապտէ հիչ պիր վէքեալէթ վէրմէմիշ տիր, վէ հէնիւզ Ինկիլթէրրանըն նիեաթընա տայիր մալումաթը եօգ իսէ տէ, պունունլա պէրապէր Եվրօբանըն միւտաֆէգէսի օլմաեարագ, Մըսըր մէսէլէսինին գաթիէն թէսվիեէսի միւմքին իւլամայաճաղընը պէեան, վէ Մըսըր օրտուսու իչին Պօսնա վէ Հէրսէքտէն ասքէր թահրիր իտիլմէսինէ, հիւքիւմէթին մուխալիֆէթ իթմիշ օլտուղունու իլավէ իյլէմիշ տիր։

ՊԱՆԳ ԷՄԲԷՐԻԱԼ ՕԹՕՄԱՆ

Տիւեունը ումումիեէյի Օսմանիեէ հասր իտիլմիշ օլան թիւթիւն, թուզ վէ վարիտաթը սայիրէ հասըլաթը գարշըլըգ օլարագ

ՊԱ. ԻՄԹԻԵԱԶԸ ՄԱԽՍՈՒՍ

Համիլինէ % տէ 5 ֆայիզ վէրիլմէք իւզրէ թէտավիւլէ չըգարըլաճագ 150,000 ատէտ թահվիլաթը միւմթազէնին իմզա իտիլմէսինէ տայիր իլան տըր։

[illegible]՝ թահվիլաթը միւմթազէնին ալթը այլըգ մուամէլաթը իչին լազըմ կէլէն մէպլաղ քեամիլէն թէէտիեէ օլունատա գատար, 1881 դեկտեմբեր 20 թարիխլիէ չէրէֆսատըր պույրուլան իրատէյի սէնիյյէյի հազրէթի Բատիշահի իլէ Տիւեունը Ումումիեէյի Օսմանիեէ հասր օլունմուշ օլան րուսումը սիթթէ վարիտաթընտան հէր ալթը այլըգ հասըլաթը էվվէլիէյի՝ Թահվիլաթը մէզքիւրէնէ մախսուսէն օլմագ իւզրէ Պանգ Էմբէրիալ Օթթօմանա իթա իթմէքլիկի թէահհիւտ իյլէր։

ՍԷՆԷՎԻ ՖԱՅԻԶ. Պէհէր ալթը այտա, եանի մարտ 13 վէ սեպտեմբեր 13 թարիխլէրտէ թէէտիեէ օլունմագ իւզրէ 25 ֆրանգ,
Բարիստէ վէրկի վէ մասրաֆտան արի օլարագ 12 ֆրանգ 50 սանթիմ.
Լօնտրատա քէզա 10 շիլին.
վէ Տէրսաատէթտէ ալթուն հիսապըյլա 55 ղրուշ իթա օլունաճագ տըր։

ԹԷԷՏԻԵԱԹ Բէէտիւլմալ՝ 24 սէնէտէ,
Բարիստէ 500 ֆրանգ,
Լօնտրատա 20 լիրայի ըսթէրլին,
վէ Տէրսաատէթտէ 22 լիրայի օսմանի օլարագ,

Հէր սէնէ Ֆէվրիէ վէ Օգոստոս այլարընտա քէշիտէ օլունաճագ գուրալար միւճիպինճէ թէէտիեէ գըլընաճագ տըր։

ՊԷՀԷՐ ԹԱՀՎԻԼԱԹԸՆ ԹԷՏԱՎԻԼ ՖԻԵԱԹԸ 415 ՖՐԱՆԳ ՏԸՐ

1882 Սեպտեմբեր 13 տէ պէհէր թահվիլէ պէտէլ օլմագ իւզրէ

Գայտ իտիլտիկինտէ	50	ֆրանգ
Հիսսէ թագսիմ վէ թէվզիինտէ	50	»
1882 դեկտեմբեր 10 տան 20 սինէ գատար	100	»
1883 փետրվար 10 տան 20 սինէ գատար	100	»
18o3 մարտ 10 տան 20 սինէ գատար	115	»
ՃԷՄԱՆ	415	ֆրանգ օլարագ

Պէհէր սէնէ %-տէ 5 հիսապըյլա պալէատէ մուհարրէր օլան թարիխլէրին նիհաեէթինտէ բուգօնթօ իտիլէպիլմէք իւզրէ թէէտիեէ օլունաճագ տըր։

Հիսսէ թագսիմ վէ թէվզիիտէ, ասհապը թահվիլաթա, քէնտիլէրինէ թէրէթթիւպ իտէն հիսսէյի թէէտիեէ վէ իյֆա իթտիքլէրինտէ, պէհէր թահվիլտէ 3 ֆրանգ 50 սանթիմ իքրամիյէ վէրիլէճէք տիր։

Սէնէվի իրատը օլան 25 ֆրանգըն %-տէ 6 նիսպէթինտէն զիեատէ ֆայիզի օլուպ, բէտէլ մալէ մահսուպէն վէրիլէճէք մէպալիղ տախի հիսապ իտիլտիքտէ, թէէտիեաթ %-տէ 7 յի կէչէճէք տիր։

Թահվիլաթը գաթիյէ՝ սօն թագսիթին հիսսէ իթա վէ իյֆասընտա, եանի 1883 մարտտա իթա օլունաճագ, վէ ագտէյինտէ կէլէճէք օգոստոս աէր գուրասընա իշթիրաք իտէճէք տիր։

Ֆայիզ գուբօնլարընըն վէ գուրա գազանան թահվիլաթըն պէտէլլէրի, ալթուն օլարագ, Բարիս վէ Լօնտրա վէ Տէրսաատէթտէ թէէտիեէ օլունաճագլար տըր։

Իմզա իտիլմէք իւզրէ թէտավիւլէ չըգարըլան թահվիլաթ, եէնի պիր իսթիգրազ մագամընտա ատտ օլունմայըպ, պէլքի Ալյէ տէվլէթի Ալիյէ հագգընտա եէնի պիր վազիֆէ թահմիլ իթմէյէճէք տիր։

Հազըրտաքի թահվիլաթը մէզքիւրէ, տիւեունը ումումիյէնին թէսվիյէսի զըմնընտա, 1881 տեկտ. 20 թարիխլիէ պա իրատէյի Սէնիյէ Պանգ Էմբէ-

պէն իսէ, հէր վագըթքի կիպի քէնտիսինէ սարըլըպ, նէզտինտէն մուֆարագաթ իթմիմ ... — Հէ՛յ վահ, մէկէրչի մէզպուրէյի պիր տահա հայեաթտա կէօրէմէեէճէք իմիշիմ, վէ ալտըղըմ պուսէ՝ սօն օլաճագ իմիշ։

Պու խաթըրէ տուգիւն գալպինէ թէէսսիր իթտիկինտէն, հէօնկիւր հէօնկիւր աղլամաեա պաշլատը, վէ կէնճ գըզ՝ իշպու խալիսանէ կէօզ եաշլարընտան միւթէէսսիր օլարագ, չիւպհէլէրինի պէր թարաֆ իթտի, վէ քէլամա տէվամ պիրլէ,

— Վալիտէմին նէզտինտէն մուֆարագաթլա, քէնտի տայիրէնիզէ կիթտիկինիզտէ, պիր սէս եախօտ պիր ֆիզան ասլա իշիթմէտինի՞զ մի, տէտի։

Մ. տը Շասլէն հայրէթ վէ իգթիրապլէ էլէնէ աթֆը նազար իտիպ,

— Պիր սէ՞ս ... պիր ֆիզա՞ն մը ... տէեու թէքրարլատը։

— Էվվէ՛թ ... սէվկիւլիւ վալիտէմին թէսլիմի րուհ իթմէքտէ օլտուղունա տայիր իշպու օտատան պիր սէս եա ֆիզան գուլաղընըզա կէլմէտի՞ մի։

— Զաթէն օ եօլտա պիր սէս եա ֆիզան օլմուշ օլսա իտի պիլէ, իշիտէմէզ իտիմ, չիւնքի օլ էսնատէ գօնագտա պուլունմաեօրտում։

Կէնճ գըզ, Մարիանըն սէօզլէրինի տէրխաթըր իտէրէք, տիթրէեէն պիր սէտա իլէ,

— Էօյլէ իսէ, էֆէ՛նտի բէտէր, սիզ օլ էսնատէ նէ՛րէտէ պուլունուեօրտունուզ, տէտի։

— Պիր պաշ աղրըսը վէ միճուտեա նամիզաճըղը հիսս իթտիկիմտէն, հավա ալմագ իւզրէ տիշարը չըգմըշ իտիմ։

— Պիւյիւք գաբուտա՞ն մը չըգմըշ իտինիզ։

— Խա՛յր, պաղչէ թարաֆընտան չըգմըշ իտիմ։

— Կիճէ բէք կէ՞ճ մի ավտէթ իթտինիզ։

— Զանն իտէրիմ քի, սաապահըն սաաթ պիրի բատտէլէրինտէ ավտէթ իթտիմ։

— Գօնագա ավտէթինիզտէ, նէ՞ եաբտընըզ։

— Տօղրուճա եաթմաեա կիթտիմ։

— Թէքրարէն վալիտէմէ սարըլմաեարագ, տէյի՞լ մի։

— Քէնտիսինի ույգուտա զանն իթտիկիմ հալտէ, պիւչարէյի ույգուսունտան նա՞հըլ պիհուզուր իտէպիլիր իտիմ։

— Խանէմիզին հէր վագըթքի հէքիմի, իշպու տէհշէթլի վէ մէմուլին ղայրի ֆէլաքէթի խապէր ալըրըընտա, նէ՞ սէօյլէտի։

— Հէ՛յ վահ, ազի՛զէմ էլէն, — տէեու ճէվապ վիրտի Մ. տը Լօժրիլ, — ֆէլաքէթլէր էէկտիկէրինի թաագիպ իտէր տէեիւքլէրի բէք տօղրու տուր։ — Վալիտէնիզ տիւշէսին վէֆաթ իթտիկի կիճէ, տօքթուրուզ տօգթօր Ֆրէպօ տախի վէֆաթ իթմիշ տիր։

Կէնճ գըզ՝ պէնզի պէթի սարարըպ օլտուղու հալտէ, պաշընը էօգարը գալտըրըպ,

— Տօգթօր Ֆրէպօ տա վալիտէմին վէֆաթ իթտիկի կիճէ՞ մի վէֆաթ իթտի, լաքին նէ՞րէտէ վէ նա՞ըլ էօլմիւշ, տէեու սիւալ իթտի չէտիտէն։

— Բրէնս տը Գասթէլ-Վիվանըն գօնաղընտա վիրիլէն պիր զիեաֆէթտէ պիչարէնէ պիր գազա խապէթլէ, թէսլիմի րուհ իյլէմիշ տիր։

— Իշթէ պու բէք ղարիպ չէյ տիր ... լաքին տիկէր հէքիմլէր նէ՞ տէտիլէր, զանն իտէրիմ քի, վալիտէմին վուգուի վէֆաթը իւզէրինէ սայիր հէքիմլէր ճէլպիլէ, բէյլէրի սօրուլմուշ տուր։

— Պէլէտիեէ տայիրէսի թարաֆընտան կէօնտէրիլէն թապիպ՝ միւթէվէֆֆիեէնին չահ տամարը գաթթ օլունտուղունտան, էճէլի պունտան նէշէթ իթմիշ օլտուղու զաննընտա պուլունտուղունու պէեան իթտի։

Պիր գաչ տագիգա սիւքիւթտէն սօնրա, էլէն՝ կիւճեպէլա նէֆէս ալըպ վիրմէքտէ օլտուղու վէ եիւզի կիթտիքճէ պուլուշմագտա պուլունտուղու հալտէ, չէօյլէ տէվամ իթտի.

— Էֆէ՛նտի բէտէր, պու կիճէ, սիզին գայպուպէթինիզտէն իսթիֆատէ իտէրէք, գօնաղա պիրինին կիրմիշ օլտուղունու ասլա զանն իթմէտինի՞զ մի։

Տիւզ՝ մէճնուն կիպի գըզընա պագարագ,

— Պէնիմ գայպուպէթիմ էսնասընտա գօնաղա պիրիսի՞ մի կիրմէք ... տէտի։

— Էվվէ՛թ, վէ քիմսէ թարաֆընտան կէօրիւլմէեէրէք, վալիտէմին օտասընա գատար սոկուլմուշ օլտուղունա ասլա շիւպհէ իթմէեօ՞րմուսունուզ։

— Սի՛ւպհան Ալլահ ... սի՛ւպհան Ալլահ ... լաքին գը՛զըմ, սէն նէ՞ ֆիքիրլէրէ զահիպ օլուեօրսո՛ւն, — տէեու սիւալ իթտի իհթիեար՝ էլէնին էլլէրինի թութարագ։

— Զը՛րգարընտաշըմ, նէ՞ էֆքեարա զահիպ օլուեօրսուն, — տէեու իլավէ իթտի Բօժէ։

— Պէն զանն իտիեօրում քի, — տէեու ճէվապ վիրտի Արման տը Լօժրիլին նիշանլըսը, — տիւշար օլտուղումուզ իշպու ֆէլաքէթտէ պիր թագըմ անլաշըլմազ չէյլէր վար տըր, վէ իշթէ պու չէյլէր պանա տէհշէթլի մուճիպ օլուեօրլար։

— Էլէ՛ն, ֆիքրինիզի իյզահ իտինիզ, — տէտի միւտտաիի ումումի մուավինի, մահքէմէ մէմուրլարընա մախսուս պիր թավըր ու հարէքէթ իլէ։

— Էօյլէ իսէ, հէր նէ գատար սիզին նազարընըզտա ատէթա պիր մէճնունէ ատտ օլունաճագ իսէմ տէ, պունունլա պէրապէր սիզի թէէմին իտէրիմ քի, ճիմէմիզի տիւչարը քէտէր ու էլէմ գըլան չու ֆէլաքէթ, վագթ ու սաաթընտան չօգ էվվէլ վագը օլմուշ տուր ...

— Էվվէ՛թ, թէէմին իտէրիմ քի, վալիտէմին վուգուի վէֆաթը՝ թապիի պիր սէպէպտէն նէշէթ իթմէյիպ, պիր ճինաեէթտէն նէշէթ իյլէմիշ տիր։

— Պիր ճինաեէ՛թ մի ... տէեու թէքրարլատըլար տիւգ, Բօժէ վէ Արման։

— Էվվէ՛թ, վալիտէմ պիր ճինաեէթէ, հէմ ճինաեէթլէրին էն պիչագճասընա գուրպան օլմուշ տուր։

— Լաքին, պու միւմքին տէյիլ տիր, — տէեու մուգապէլէ իթտի Բօժէ, պիւթիւն վի-

րիալ Օթթոմանա վէ չիւրէքեասը պուլունանլարա թախսիս իտիլմիշ օլան 371,363 ատէտ թահվիլաթը միւմթազէնին պիր գըսմընտան մատուստ տուր։

Իշպու իրատէ ահքեամընճա վէ միւմթազ վէ միւրաճճահ ատտ օլունմագ սուրէթիյլէ, թահվիլաթը մէգքիւրէ թէէտիեաթընա տիւեունը ումումիէէ վարիտաթը հասըլաթընտան մէգքիւր իրատէնին 3 վէ 10 ունճու մատտէլէրինէ թէվֆիգան սէնէվի թախսիս իտիլմիշ օլան 590,000 լիրայի օսմանի, պօրճլարընն քեամիլէն մահվ օլմասընա գատար թախսիս վէ հար իտիլմիշ տիր։

371,363 ատէտ թահվիլաթը մէգքիւրէ պէտէլի միւշթերէքէն ալէգատար օլանլար նիզտինտէ հրֆզ իտիլմիշ տիր։

Թահվիլաթըն իմզա վէ գայտ մուամէլաթը, Տէրսաատէթտէ Պանգ Էմբէրիալ Օթթոմանտա, Նոյեմբերին 14ինճի սալը կիւնիւնիւն սաաթ 10ունտա պաչլանըպ, այնի կիւնտէ ագշամըն սաաթ 4ինտէ թէֆտէր գաբանճագ տըր։

Քէզալիք Լօնտրա վէ Բարիստէ իմզա վէ գայտ մուամէլաթը այնի վագթտա պաչլաճագ տըր։

Շաեէտ իմզա իտիլէճէք թահվիլաթըն միգտարը թէտավիւլէ չըգարըլաճագ թահվիլաթըն մէճմուրնէ գըեասէն ֆազլա օլուրսա, իմզալար օլ նիսպէթի իւզրէ թէնզիլ իտիլէճէքլէր տիր։

Թէէսիր օլունան թէէտիեաթ իչին սէնէվի 0/0 տէ 7 ֆայիզ ալընճագ տըր։

Թահվիլաթըն պօրսալարտա սուրէթի գապուլինէ տայիր իգթիզա իտէն մուամէլաթը ըէսմիէէ խֆա վէ իհրա օլունաճագ տըր։

Իլգ թագսիթին պէտէլի կէօնտէրիլտիքտէ, գայտ մուամէլաթը՝ մուխապէրէ թարիգի վէ մուխպիր մարիֆէթիյլէ տախի չիմտիտէն գապուլ վէ իհրա օլունապիլիր։

Տէրսաատէթ 10 Նոյ. (ալաֆ.) 1882

ԻԼԱՆԱԹ

(Խաղինէյի խասսատան)

Էմլաքը Հիւմաեունատան չարշուի քէպիրտէ գալբագճըլար պաչընտա քեային 109 նիւմէրօլու տիւքքեան ոէքիզ ատէտ լիրայի Օսմանի պէտէլի իճարը շէհրի, վէ տօգսան սէքիզ սէնէսի թըշրինի սանինին 20ինճի կիւնիւնտէն իթիբարէն, պիր սէնէ միւտտէթլէ թալիպի իւհտէսինտէ օլուպ, շէհրի մէգքիւրուն 10ունճու չարշէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն, զամմ իլէ իսթիճարընա թալիպ օլանլարըն եէվմի մէգքիւրա գատար խաղինէի խասսայի Շահանէեէ կէլմէլէրի։ 2—3

ՃԷՆԱՊԸ ԱՇԳ

Իշպու միւէսսիր վէ շայեանը միւթալաա հիքեաեէնին իւչիւնճիւ ճիլտի տախի թապ իտիլմիշ օլուպ, մանթպասմըզտա վէ Պէյօղլու թիւթիւնճիլէրինտէ վէ պազը քիթապճը տիւքքեանլարընտա սաթըլմագտա տըր։

Ֆիյ 12 ղրուշ

ԻՆԿԻԼԻԶ ԷՃԶԱԽԱՆԷՍԻ

Իշպու էճզախանէ, 1881 տէ Լօնդրատա էսատ օլունան Ըզդիէէ վէ «ըհհիէէ տէրէլէրինտէ,

ԼԻԵԱԳԱԹ ՏԻԲԼՕՄԱՍԸՆԱ

1881 տէ Բարէնի ճեհդիէէրի Ըզդիէէտ Ռարտճընտան,

ԿԻՄԻԻՇ ՄԻՏԱԼԵԱՆ

մաղնար օլմուշտուր։

Մ։մէլիհիմ պէրատէրլէր

ԷՍԱԼԷԹԼՈՒ

ԳՕՆԹ ՎԷ ԳՕՆԹԷՍ ՏԷՃԻՐԻՆ

ՀԱՅԱԲԱԹԸՆԸՆ

ԷՃԶԱՃԸԼԱՐԸ ՎԷ ՔԻՄԻԱԿԻՐԼԷՐԻ

տէրլէր։

Մէղքէր էճզախանէտէ բէլիրլիլար ղանէի տէքֆորլէ իմալ օլունտուր։

ՖԻԷՆԻԼԻ տախի էհվալ տէր։

ԷՃԶԱԼԱՐ ՊԻՐԻՆՃԻ ՃԻՆՍԷՆ

տէրլէր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՓՈՐՍԱԼԱՐԸ

Լօնտրա 9 Նոյեմ.	
Ինկիլիզ գօնսօլիտի	102-7/16
Էսհամը ումումի այրլընը	12-5/8
» » գաբանտը	12-3/4
65 իսթիդրաղը	15-1/2
69 »	13-3/4
71 »	70-3/4
72 » (Պօնտիւ Թրէզօր)	25-
73 »	12-1/4
Օսմանլը պանգասը	21-1/8
Ռուսիա իսթիդրաղը 1873	
Մըսըր իսթիդր. պիրլէշմիշ	69-3/4
» իմթիեազը (չըմէնտը.)	71-5/8
Տէվլէթի Ալիյէնին 77 իսթիդ.	-
Տաիրա սանիեէ	70-
Մըսըրըն Բօչիլա իսթիդրաղը	92-
Մաճարիսթան էսհամը	102-3/8
Գամպիօ Բարիզ	25-20
Բարիզ 9 Նոյեմ.	
Ֆրանսըզ ֆոնտսու 3%	114-42 1/2
» » 5%	115-
Էսհամը ումումիյէ այրլընը	12-62 1/2
» » գաբանտը	12-47 1/2
65 իսթիդրաղը	75
69 »	65-
73 »	61-
Ռումէլի չըմէնտրֆ. թահվի.	55-50
Օսմանլը պանգասը	783-75
Գրէտի Լիոնէ	617-50
Ռուս ֆոնտսու 5% (1877)	89 3/4
Ռուսիանըն չարգ իսթիդր.	
Իթալիա ֆոնտսու	88-95
Մըսըր իսթիդ. պիրլէշմիշ	352-50
Իսբանեա խարիճի իսթիդ.	
Գամպիօ Լօնտրա իւզէրինէ	25-23
Բարիզ (Պուլվար) 9 Նոյեմ.	
Ֆրանսըզ ֆոնտսու 5%	114-73 1/2
Էսհամը ումումիյէ	12-30
Վիէննա 9 Նոյեմ.	
Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	119-50
Ռումէլի տէմիր եօլ թահվի.	26-50

ԴԱԼԱԹԱ ՓՈՐՍԱԼԸ

Էսհ. ումմ. հոկտ. 30 ագշամ գբ.	13-12
» » Նոյ. 1 սապահ աչ.	13-12
» » Էն եիւքսէք	-
» » Էն աշաղը	-
» » սաաթ 5 տէ	13-12
63 իսթիդ. (Մութթօն) 6% ֆ.	76-
65 » (Մութթօն) 6% ֆ.	79-
69 » (Բինար) 6% ֆ.	71-
72 » (Պօն տիւ Թրէզօր)	25-75
73 » (Բինար) 6% ֆ.	65-
Ռումէլի չըմէնտրֆէր	54-50
Բաքու զուրուշ	57-
Հէվալէսիզ »	30-
Ագճէ ֆայիզի %	9-

ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ ՖԻՑԱԹԸ

Գրէտի ժէնէրալ 6%	7-
Սօսիէթէ ժէնէրալ 6%	5-15
Իսթանպօլ պանգասը	9-
Սօսիէթէ Օթթոման	4- 6
Թրամվայ 5% (Գ. Ֆ.)	335-
Լավրիօմ (մատէն)	195-

ԱԳՃԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱԶԱՍԸ

Օսմանլը Լիրաը 100 ըրուշտան	Ղշ. Փր.
Ինկիլիզ լիրասը	110- 4
Ֆրանսըզ ալթունու	87-30
Բօլ	90- 8
Գրիմից ալթունու	51-20
Պէյաղ մէճիտիյէ	107-38
Մէթալիք	204-
Պէշլիք	208-
Ալթըըրգ	124-30
Պագըր	700-
Գարպօն գայիմէսի գարիք	913-

ԳԱՑՄԷՆԻՆ ԲԻԱԶԱՍԸ

Էն եիւքսէք	1035-
Էն աշաղը	1035-
Սաաթ 5 տէ	1035-

Ց. ԹՕԼԱՑԵԱՆ

ՊԷՅՕՂԼՈՒ ՇԻՇԼԻ ՍՕԳԱՊՂԸ ՆՈՒՄԷՐՈ 5

Պէյօղլու Շիշլի սօգապղը Նուամէրո 5 Գալաթա-սէրայը իթթիսալինտէ վէ Ռումքիլիսէսի գարշըսընտա վագը վէ էսկի Պօն-Մարշէ նամը իլէ մաարուֆ վէ 299 նիւմէրօ իլէ մուրագգամ օլան վէ շիմտի

Ա ԼԱ ԳՕՆՖԻԱՆՍ

Իսմինի ալան մաղազատա պագգալիեէ վէ ֆօնտէրլէր, եանի գութու վէ շիշէ տէրունինտէ մահֆուզ, կէրէք թօքատան վէ կէրէք բէրաքէնթէ օլարագ հէր նէվ թուրշու, սարտէլա վէ պունա միւմասիլ մէէքիւլաթ վէ մէշրուպաթըն էն ալէա ճինսլէրի, էվրօքատան ճէլպ իտիլէրէք, էհվէն ֆիեաթլա սաթըլաճաղը,

Քէզալիք, եէրլի նէֆիս միւաքիրաթ իլէ, Ա.յվալըգ վէ Սագըզ մատիգալարը վէ եէրլի շարապլարը էն ալէալարը վէ խալիս վիէննա պիրասը տախի մախսուսէն թէէրի իտիլմիշ սալօնտա մէվճուտ պուլունաճաղընտան, թէշրիֆէ բաղպէթ պուեուրաճագ միշթերիլէրին հիւսնիւ նազարընա լաեըգ վէ ազիզէթ պուեուրմալէրինի սէզալար օլմագ իւզրէ, թարաֆը-մըզտան իգթիզա իտէն տիգգաթ վէ ղայրէթաս հրշ պըր վէհ իլէ գուսուր իտիլմէմիշ, վէ իտիլմէյէճէկի տախի պէտիհաթտան պուլունմուշ վէ մէգքիւր մայազանըն ըէսմի քիւշատը 1882 յուլիս 11/23 ինտէ վագը օլտուղու խասսէթէն իլան գըլընը։

Սահիպ մպաղը

Ա. Մ. ՊԻԼԼՕՐԵԱՆ

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ԳԻՏԵԼԻՔ

ԱՌՈՂՋԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ

Յարկանոցս ժողովրդեան համար երաժ

Ի

ՏՕԳԹՕՐ Ս. Ց. ՑԱԿՈԲԵԱՆԷ

Տպագրեալ ծախքս կերը. Յանձնաժողովոյ Մվերոց

Իշպու բիսալէ հէր քիթապճը վէ թիւթիւնճիւ տիւքքեանլարընտա սաթըլմագտա տըր։

Մէճմուայը Հավատիսին պիր սէնէլիք նիւսխէլէրի ճիլտլէնմիշ օլարագ սաթըլմագտա օլտուղունտան, թաիպ օլան զէվաթըն մանթպասամըզար միւրաճաաթ իյլէմէլէրի իլան օլունուր։

Ֆիյ 2 լիրա

ՆՈՐԱՑՐԻ

ԴԱՂՂ. – ՀԱՑ ԲԱՌԴԻՐՔ

Հրատարակեցան 104, 105 և 106 րդ թերթերն։

Բաժանորդաց թիւն է 290. երբ ուրանայ 300 թիւն, բաժանորդութիւնն պիտի փակի և գին բառարանին պիտի բլայ 2 Օսմ. ոսկի։

Ով որ բաժանորդ ըլլալ կ'ուզէ, պէտք է դիմէ առ Մեծ. սեղանաւորս Գ. Ա. Յամանճի-Մոմճեան, 4, Մէհմէտ Ալի փաշա խան, Ղալաթիա, կամ առ Մեծ. Գ. Ֆրէնկեան գրավաճառ, Ուղուն չարշը։

Գին բաժանորդութեանն է 1 1/2 օսմանեան ոսկի։

Խթանպօլտա Մահմուտ-բաշատ.քի չարշը գարուսունտա թալճրլար խանը իթթիսալինտէ թօհաֆէը վէ քիթապճը տիւքքեանընտա Մէճմուայի հավատիս ղազէթասընըն սաթըլմագտա օլուղու, վէ իսթէք իտէնլէրին օրաեա միւրաճաաթ իյլէմէլէրի իլան օլունուր։

ՉԻՖԹՃԻԼԷՐԻԷ ԲԷՔ ՊԷՕՑԻԻՔ ՊԻՐ ԳՕԼԱՑԼԸԳ

ՊԷՕՑԻԻՔ ԱՃԷՆԹՕՍՈՒ ԱՍԻԹԱՆԷՏԷ ԳԱԼԱԹԱՏԱ

ՄԿՐՏԻՉ ՎԷ ՑՈՎՀԱՆՆԷՍ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ

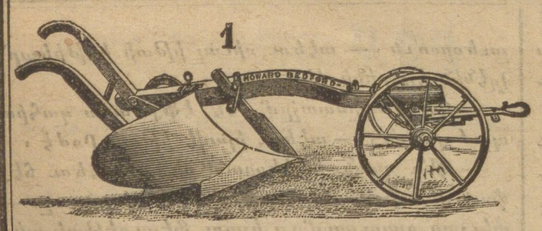

Ադբուբուը 60 օքտա ֆէյ 5 Օսմ. Լ. եէոեէյէ 15 ղրշ. տբբ

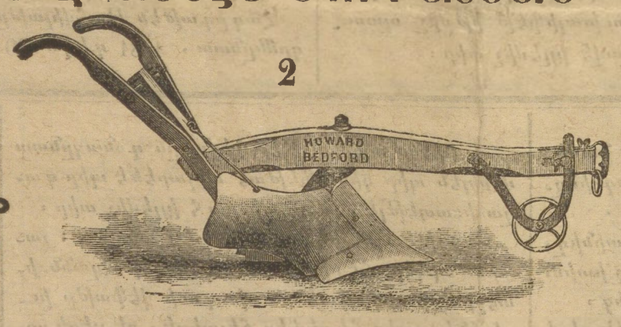

Ադբուբուը 40 օքտա ֆէյ 3 Օսմ. Լ. եէոեէյէ 12 ղրշ. տբբ

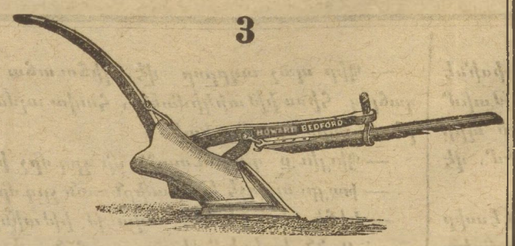

Ադբուբուը սաֆէ տեմիր օլարաք 20 օքտա ֆէյ 2 Լ. Օ. եէոեէյէ 12 ղրշ.

Զրաաթա միւթաալիգ օլան իշպու էտէվաթըն բէսիմէրի վէ ֆիյաթլարը պալէատէ կէօսթէրիլէն սապանլար, վէ սայիրէ, Ինկիլթէրրանըն զրաաթ ճէմիյէէթը գրալիեէսի թարաֆընտան էլլի ԱԼԹԸ տէֆա ՊԻՐԻՆՃԻ ՄԻԻՔԵԱՖԱԹ գազանմը օլան Մ. Հօուարտըն իճատը օլուպ, Անատօլու վէ Ռումէլի չիֆթճիլէրինէ պէօյիւք գօյալըգլար կէօսթէրմիշ տիր։

Մէղքիւր սապանլարը պիչիմի էսկի ուսուլտէ օլան վէ ԱՐՕՐ վէ ԳՕԹԱՆ տէնիլէնլէրէ պէնզէր իսկ տէ, էօյլէ պիր ալէա սուրէթտէ եաբըլմըշ տըր քի, իսթէնիլէն տէրինլիքտէ չիֆթ սիւրիւլէպիլիպ, ազ եօրկունլուգլա չօգ ի կէօրիւլէճէյի, հասրը պուալէթին վասի օվալարտա տախի բէք պէօյիւք խրզմթ իտէպիլէճէյի Անատօլու վէ Ռումէլի էհալիսինէ խասսէթէն իլան օլունուր։

Մէղքիւր սապանլարը՝ թօքրաղա սաբլանան ուճլարընտան եէտէքլէրի տախի օլուպ, ֆիեաթլարը պալէատէ մուհարրէր տիր։

Իշպու էտէվաթըն գաթըր վէ հայվանաթը սայիրէ իլէ նագլի բէք գօլայ տըր։

Պու պապտէ զիեատէ մալիումաթ ալմագ իսթէէն տօղրուտան տօղրուեա միւմանիլէհիմ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐԷ միւրաճաաթ իտէպիլիր։ Թաշրարտան օլունան սբբարըշլարըն պէտէլի բէչինէն էօսէնտիյի հալտէ, տէրհալ կէօնտէրիլիր։ Պու էտէվաթըն խայլը բէսիմէրի տախի վար քի, թալիպինէ վէրիլիր։

ԹԱՇՐԱՏԱ ՊՈՒԼՈՒՆԱՆ ՎԷՖԻԼԼԷՐԻՄԻԶԻՆ ԻՍԻՄԼԷՐԻ

Թրապզօն.	Գէորգ աղա Թօքալեան, Ասթարճը խան Ն.° 14
Եօզկաթ.	
Էնգարէ.	
Զանկըրը վէ Քէսկին	
Սիվրի Հիսար.	
Պէյ Պազար.	

Պրուսա. Պօղոս վէ Յակոբճան աղա Տէմիրճի
Պաֆրա. Վէքիլի Ա.Կոտա օղլու, Ի. Պօտիկ օղլու աղալար
Սամսոն. Ն. Ճինկէօզեան Մ. Տատեան վէ Գ. Մ.քաչէեան աղալար վէ գումանեաը
Էրզինկեան, Յակոբ աղա Շաւարշ
Պանտըրմա. Յովհաննէս աղա Տէր Անտոնեան
Քէօսթէնճէ. Գարացալը պիրատէրլէր
Էրզրում. Յովհաննէս աղա Ինճիճեան
Կիւրիւն. Մանուկ աղա Յ. Քօջունեան
Պայպուրթ. Համբարձում աղա Գաղանճեան
Թօքաթ. Գէորգ աղա Գ. Սէֆէրեան
Մէրզիֆոն. Մկրտիչ աղա Ֆէնէրճեան
Խարբուրթ. Ճիվան աղա Թէրզիպաշեան
Քէօթահեա. Քեահեաեան գումբանեասընտան Յակոբ աղա Սուճուեան
Ատանա. Գրիգոր աղա Աւետիսեան
Պալըքէսէր. Միքայէլ աղա Պ. Սինանեան
Աֆիոն Գարահիսար. Յակոբ աղա Տօնէլեան
Գայսէրիեէ. Նաղարէթ աղա Մալխասեան
Զօրում. Գրիգոր աղա Զօրթեան
Ամասիա. Կարապետ աղա Կիւմիւշեան
Սունկուրլու. Աւետիս աղա Թայասեան
Մուսուլ. Խաչատուր Տավուտ Թէմօ վէ շիւրէքեասը
Մէրտին. » Մահտեսի Թօմա Միմարպաշը
Սղերդ. » Ճիպրայիլ Եուսուֆ Ապպօշ էիվան
Սրվազ. Պետրոս աղա Տէրպապեան Շէյխ խանընտա
Էտիրնէ. Խաչատուր վէ Թադէոս Մէնդիճեան աղալար Գաղաղխանէ չարշըսընտա
Թէրսիս. Հաճի Գրիգոր աղա Փանոսեան
Մաղաթիա. Աւետիս աղա Եաղութեան
Զանագ գալէ. Անդրանիկ աղա Թաշճեան
Գասթամունի. Գրիգոր աղա Թագաւորեան